

IZHAJA MESEČNO — CELOLETNA NAROČNINA ZNAŠA 15 DIN
NAROČA SE: PROSVETNA ZVEZA V LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA 7

STEV. 5

MAJ 1938

LETO XVII

Joža Vovk:

Prisega

Deklamacija v zborih

(Glasnik stoji v ospredju s križem,
na obeh straneh zbora.)

Glasnik:

O Bog, usliši prošnjo naših src,
poslušaj pesem mladih duš,
prisego sprejmi, ki jo položimo
pred Tvoj križ!

Oba zbora:

Moči nam daj, da jo držimo
in ostanemo vse dni v zvestobi
križu in slovenski zemlji!

Glasnik:

Bratje!
Zunaj teh zidov vihar je vstal,
beseda naša že umira,
iz zemlje ran stotero zeva.
Mati s strahom sina še uči,
a sin s pogumom križ podira.
Bratje, bridke rane nas skele,
ali vemo, da ljudje trpe?

Desni zbor:

Ljudje trpe...

Levi zbor:

In kdo so ti ljudje?

Desni zbor:

Očetje naši so in matere,
naši bratje in sestre.

Glasnik:

Dedje so za križ trpeli,
dedje naši za zemljo slovensko
iz nešteti ran so krvaveli.

A izročili so nam to zemljo,
blagoslovljeno, vso lepo.

Levi zbor:

Z vero v križ so se borili,
Z vero v križ še mi branimo
dom slovenski,
dedov naših drago izročilo.

Glasnik:

Slovenski materi srce je krvavelo,
ko je za svobodo zlato mrlo
na poljanah ji sinov krdelo.
Kje, le kje še jemljejo krvi,
da srce izkrvavelo jim še ni?

Desni zbor:

Tvoj križ, o Bog, jih je napajal,
Tvoj križ jih je z močjo navdajal,
da izkrvavelo jim srce še ni!

Glasnik:

In mi...?

Oba zbora:

In mi?

Glasnik:

Saj naša je mladost vsa sveža!

Levi zbor:

Vsaka žila v moči nam drhti.

Desni zbor:

In nič nas breme ne boli in teža!

Oba zbora:

Z vero v križ so dedje se borili,
z vero v križ očetje so zemljo branili,
vere v križ so nas učile matere.

Naša je mladost vsa sveža,
vsaka žila v moči nam drhti
in nič nas breme ne boli in teža.
S križem bomo dom branili,
s križem zmago priborili.

Glasnik:

Je to resnica v nas?
Je to beseda le, prisiljena in naučena?

Desni zbor:

Ni to beseda, je hotenje!

Levi zbor:

Ni to beseda, je življenje!

Oba zbora:

Verujemo v novi čas, v življenje novo.

ki iz nas bo vzkliklo in rodilo novih sil
in zmag priborilo nam za boljši čas.

Glasnik:

Dokaz?

Oba zbora:

Vera nezlomljiva v večnega Boga!
(Pokleknejo)

O Bog, usliši prošnjo naših src,
poslušaj pesem mladih duš,
prisego sprejmi, ki jo položimo
pred Tvoj križ!

Moči nam daj, da jo držimo
in ostanemo vse dni v zvestobi
Križu in slovenski zemlji. Amen.

Dr. I. Č.:

O testamentih

(Predavanje)

Gotovo je že ta ali oni doživel, da vlada v družini ljubezen, dokler ni kak član zatisnil oči, kakor hitro je pa kdo umrl, recimo oče večjega števila otrok, ali samski brat, ki je zapustil več bratov in sester ali pa mogoče kak bogat stric, tedaj ta spomin nanj kmalu izgine, morda še prej preden ga pokopljejo in zakaj, ker se je pojavilo vprašanje **dedovanja**.

Zelo važno je tedaj, da napravi vsak še za življenja oporoko in določi, kaj se ima zgoditi z njegovim premoženjem in kako naj se ga razdeli. Zakaj, ako umrje brez poslednje volje, razdeli sodišče vse premoženje po zakonu — po enakih delih, pri čemer se seveda ne more ozirati ne na voljo pokojnikovo in ne na želje posameznih upravičencev. Pa tudi v primeru, da je umrl zapustil oporoko, a glede njene veljavnosti nastopijo dvomi, pride mnogokrat do velikih tožba in dolgotrajnih pravnih, ki privedejo do velikih pravnih stroškov, tako da morda vse premoženje pokojnikovo zanje ne bi zadostovalo, kar vse ima za posledico trajno sovraštvo med sorodniki. Gotovo se s tem spomin umrlega onečašča.

Da med vami in vašimi sorodniki ali znanci ne bi do podobnega prišlo, vam bom poskusil pojasniti in podati na kratko:

1. kaj je testament, odnosno oporoka;

2. kakšne oblike oporoke imamo;

3. kdo more napraviti veljavno oporoko;

4. kdo more biti oporočna priča;

5. kako lahko oporoko prekličemo;

6. na koga se mora pri napravi oporoke ozirati;

7. kako in koga lahko razdedinimo.

Ad 1.

Torej, kaj je testament, odnosno oporoka?

Onega, ki izrazi svojo voljo, kaj naj se zgodi z njegovim premoženjem po njegovi smrti, imenujemo zapustnika, in sicer zato, ker svoje premoženje zapušča svojim naslednikom. Ta njegova volja se imenuje poslednja volja ali oporoka, torej zadnja volja, ki določa, kaj naj se z njegovim premoženjem po njegovi smrti zgodi. Premoženje pa imenujemo zapuščino.

Zapustnik svojo poslednjo voljo izrazi ali v testamentu, to se pravi v oporoki, kjer določi osebo, ki podeduje celo njegovo premoženje ali določen del glede na celo premoženje (n. pr. eno polovico), katero osebo imenujemo dediča, ali pa izrazi svojo zadnjo voljo v obliki kodčila, torej tako oporoko, kjer naj pove, kdo naj

bo dedič celega premoženja ali polovice, marveč, kdo naj s posameznimi predmeti razpolaga.

Vzemimo primer, ki vam bo bolj pojasnil ta pojem:

1. a) Testament (primer, ako ga zapustnik sam spiše):

Dedič mojega premoženja naj bo moj polnoletni sin Janez, ki naj poplača tudi vse moje dolgove.

Svojima bratoma Francetu in Alojziju ter sestri Micki naj izplača vsakemu po 2000 din.

Materi svoji Mariji naj Janez na njeno zahtevo izplača doto 4000 din, katero je k hiši prinesla, poleg tega pa naj ima ona še v kamri dosmrtno stanovanje, primeren živež in obleko.

Ta testament sem lastnoročno spisal in podpisal.

V Novem mestu, dne 1. jan. 1928.
Janez Poglajen.

b) Kodicil:

Moje premoženje obstoji iz vložne knjižnice Ljudske posojilnice v Novem mestu št. 516 z glavnico 10.000 din in pa dveh gozdov ter vinograda.

Gozd v Rasnu naj dobi sin Peter in pa 2000 din, gozd pri Sv. Roku sin Jože in 2000 din, vinograd v Trški gori sin Jernej in 1000 din, 1000 din naj bo za pogreb in sv. maše, 1000 din za zvonjenje pri sv. Roku in v Novem mestu, 1000 din za reveže, katere naj določi prošt, 1000 din naj bo za moj nagrobni spomenik, 1000 din pa za zgradbo Ljudskega doma v Novem mestu.

To oporoko sem lastnoročno spisal in podpisal.

V Novem mestu, dne 1. jan. 1928.
Jože Matko.

Torej za veljavnost testamenta in kodicila je ista oblika predpisana, razlika je pač le v vsebini. Pripominam naj še, da se imenujejo sin Janez dedič, ostali pa volilojemniki (legatarji) tako pri testamentu kot pri kodicilu, kjer sploh ni dediča, pač pa so vsi volilojemniki.

Širši pojem za testament in kodicil je pa oporoka, in s tem se bomo pečali.

Ad 2.

Kakšne oblike oporoke imamo?

Napravi lahko oporoko zapustnik sam ali pa pri sodišču ali pri notarju. Kdor jo sam napravi, jo napravi ali **ustno** ali **pismeno**, pismeno pa zopet lahko **sam spiše** ali pa **mu jo spiše kdo drugi**.

a) Najbolj v navadi in tudi najbolj priporočljiva je lastnoročno spisana oporoka, kar pri nas ne bo delalo nikake težave, ker zna že skoraj vsakdo pisati. Za njeno veljavnost je potrebno, da je **lastnoročno spisana in lastnoročno podpisana**. Dan oporoke ni ravno potreben in je vseeno veljavna, vendar pa je priporočljivo, da se napiše tudi datum. Za tako oporoko ni potreba nobene priče, jo torej zapustnik lahko spiše, ne da bi zanjo kdo vedel. Posebno je torej važno za tako oporoko, da jo zapustnik sam spiše; ako jo n. pr. napiše na pisalni stroj in jo lastnoročno podpiše, je neveljavna. Sicer je sodna praksa tukaj sporna, vendar je bolje, da kaj takega ne poskušate. Lastnoročni podpis naj bo na koncu oporoke. Ako bi n. pr. kdo hotel pod podpisom še kaj pridejati, mora tudi ta dodatek na novo podpisati.

b) Oporoka, ki jo napravi oni, kdor ne more ali noče sam podpisati (torej tudi pismena).

To naj se narekuje kaki osebi, da jo spiše z roko ali pa tudi s strojem. Nato naj se jo prebere ali pa se jo da drugemu prebrati, tako da se ugotovi, ali je vse pravilno zapisano, nato pa naj se pokliče tri sposobne priče. Ako bo oni, ki je oporoko spisal, tudi priča, zadostujeta še dve drugi priči, in ko so vse priče prišle in so navzoče, naj se jim pisana oporoka pokaže, rekoč n. pr.: »To je moja oporoka«, nakar naj jo zapustnik v pričo vseh treh prič lastnoročno podpiše. Ako pa ne zna ali ne more pisati, naj jo le podkriža in poleg njegovega križa naj ena od prič zapiše njegovo ime. Vse priče naj nato oporoko spodaj podpišejo ter pristavijo: »kot priča oporoke«.

Postava ne zahteva, da bi priče mo-

rale vedeti za vsebino oporoke, zato ni potrebno, da bi se jim oporoke prečitala.

V slučaju, da zapustnik ne zna pisati, morajo biti tedaj vse tri priče navzoče, ako pa zna pisati, zadostuje, da sta pri njegovem podpisu navzoči istočasno samo dve priči.

Po zakonu je tudi dopustno, da v slučaju, če je zapustnik tako slaboten, da težko drži roko pri podpisovanju, da mu kdo roko podpre ali drži, vendar se mora podpisati ali podkrižati sam.

5. Primer oporoke, ko zapustnik ne more ali noče sam pisati:

Moja poslednja volja.

Poklical sem, telesno slab, a pri polni zavesti in zdravi pameti, vaškega Moža Janeza Arka in svoja dva soseda Alojzija Tanko in Franceta Puclja.

Prvega sem naprosil, da spiše moj testament.

Določim sledeče:

1. Glavni dedič bodi moj sin Janez.

2. Ostalim otrokom volim sledeče: .... itd.

Jaz Janez Arko sem v navzočnosti drugih dveh imenovanih prič to oporoško glasno prečital, katero je v navzočnosti nas vseh treh prič podpisal zapustnik sam.

Ali: V navzočnosti imenovanih prič priznavam predstoječo poslednjo voljo za svoj testament ter ga lastnoročno podpišem.

Ali: Zapustnik je priznal imenovanim pričam, da je spisek, ki ga je v njihovi navzočnosti podpisal, res njegova poslednja volja.

Andrej Lovšin.

Janez Arko, priča in pisec oporoke.
Franc Pucelj, priča oporoke.
Alojzij Tanko, priča oporoke.

4. Primer, da zapustnik le podkriža oporoško:

Moja poslednja volja (kot prej).

V navzočnosti vseh treh prič priznavam ta spis za svoj testament in ga lastnoročno podkrižam.

Ali: V navzočnosti vseh treh prič priznavam ta spis za svojo pravo opo-

roko. Podkrižal sem jo in pripisal je moje ime Janez Arko.

† Andrej Lovšin.

Janez Arko, priča in pisec oporoke, podpisal ime zapustnika.

Franc Pucelj, priča oporoke.

Alojzij Tanko, priča oporoke.

c) Ako pa kdo ne zna ali ne more brati, naj pokliče koga, kateremu oporoško narekuje, nato pa naj pokliče tri priče, od katerih je ena lahko tudi pisec, nato naj eden v navzočnosti ostalih dveh na glas prečita, ostala dva pa morata spis tudi pogledati in se prepričati, da je pravilen — oni, ki je pisal, seveda ne sme čitati — nato pa mora zapustnik pred pričami potrditi, da je to njegova pravilna poslednja volja, na koncu pa podpiše ali se podkriža. Podpisati morajo tudi priče, in sicer ravno tako, kot smo že prej omenili. Tudi slepec, ki sicer zna čitati, pa je pozneje oslepel, napravi na ta način oporoško.

5. Primer: kdor ne zna ali ne more brati (ali tudi ne pisati):

Moja poslednja volja (kot prej).

a) Jaz Franc Pucelj sem glasno čital v navzočnosti imenovanih dveh prič ta testament.

b) Priči sta ga tudi prečitali.

c) Andrej Lovšin je nam vsem trem potrdil resničnost te svoje oporoke, katero je lastnoročno podkrižal (ali podpisal).

† Andrej Lovšin.

Janez Arko, priča in pisec oporoke, podpisal ime zapustnika.

Franc Pucelj, priča oporoke.

Alojzij Tanko, priča oporoke.

b) Ustna oporoška.

Kadar želi kdo napraviti ustno oporoško, naj pokliče k sebi tri priče in ko so vse tri navzoče, naj v pričo vseh treh pove svojo poslednjo voljo. Priče so lahko povsem tuje, ki zapustnika prej niti poznale niso, le vedeti morajo, da gre za oporoško. Zmožne pa morajo tudi biti, da identiteto zapustnikovo lahko potrdijo (da ni v osebi zmote) in pa, da je zapustnik izrazil svojo voljo pri polni zavesti,

premišljeno in da ni nihče nanj kaj pritiskal. Vse priče pa morajo biti istočasno in nepretrgoma navzoče, sicer je oporoka neveljavna.

Ni pravilno, da zapustnik na vprašanje prič pritrdi ali prikima, marveč mora sam izpovedati. Gluhonemi seveda lahko z znamenji sporoče svojo poroko, toda zopet pred takimi tremi pričami, ki dobro razumejo te znake, tako da je zmota izključena.

Priporočamo pričam, da zapustnikovo poslednjo voljo zapišejo, vsaj eden izmed njih, ker se lahko pripeti, da kaj pozabijo, zlasti če zapustnik še dolgo živi. Pri zapuščinski razpravi se lahko pripeti, da si prič nasprotujejo, ako si niso nič zapisale, in sodniku je potem težko ugotoviti pravo poslednjo voljo. Dediči se lahko spuste v pravdanje zaradi tega, česar vsega ne bi bilo treba, ako si vsaj

ena priča zapiše zapustnikovo poslednjo voljo.

Dediči pa tudi lahko zahtevajo (ali samo eden), da oporočne priče pod prisego lahko izpovedo ustno oporoko zapustnikovo, in šele, ko vse tri priče soglasno izpovedo enako poroko, je veljavna. Sicer pa zaprisežena izpovedba dveh prič tudi zadostuje, ako je n. pr. ena priča že umrla, ne da bi bila pod prisego zaslišana.

Kot sem že omenil, mora biti za veljavnost oporoče podana soglasna izpovedba oporočnih prič in ne more nadomestiti izpovedba koga drugega, ki je bil morda tudi navzoč, ko je zapustnik delal ustno oporoko.

Iz povedanega izhaja, da je bolj priporočljiva pismena oporoka, ker je bolj sigurna kot pa ustna in je tudi manj verjetno, da bi nastali kaki spori, kot pri ustni.

Jubilej Prosvetne zveze

Zadnja številka Vestnika je prinesla podroben program naše prireditve, ki bo konec junija v Ljubljani. Prireditve obsega predvsem prosvetno razstavo, ki se otvori 26. junija. Društva naj mislijo, kako bodo že ta dan poslala svoje zastave na razstavo Prosvetne zveze.

Prosvetni zbor.

28. junija ob 6 zvečer bo v veliki dvorani hotela Uniona slavnostni prosvetni zbor, katerega se bodo udeležili zastopniki oblasti, dalje društveniki, delegati fantovskih odsekov, deklških krožkov, ženske zveze in Zveze ljudskih odrov.

29. junija slavnostni dan.

Zjutraj ob 8 se zberejo društva s svojimi zastavami in članstvo v narodnih nošah pri Št. Peterskem mostu, da se uredi v spreved. Spreved naj pokaže že na zunaj delo prosvetnih društev in Prosvetne zveze same. Zato prosimo in opozarjamo društvene odbore in tudi dekanijske, da že sedaj mislijo, kako bodo v sprevedu nastopili. Kakor že javljeno, bodo v spre-

vedu le narodne noše, skupine, ki so enako blečene, konjeniki in okrašeni vozovi.

Spreved si zamišljamo, da bo urejen takole: Na čelu spreveda bo jezdil na belem konju konjenik v narodni noši s standarto Prosvetne zveze, nato sledi fanfara, zastava Prosvetne zveze in odbor. Za to skupino bodo uvrščene štiri manjše skupine, ki bodo predstavljale delo Prosvetne zveze: a) na polju slovenstva (ustoličenje karantanskih knezov); b) na verskem polju, (Križarji in Klarice s simboličnimi znaki); c) na polju državne vzgoje (državni grb, državna zastava, Slovenec, Hrvat in Srb v narodni noši, okrog venec mladine v narodnih nošah); d) na socialnem polju (prejšnji znak Prosvetne zveze in zastopniki raznih stanov).

Za to glavo slede društvene zastave in sicer gorenjskih prosvetnih društev, za temi sledi godba Krekovega prosvetnega društva z Jesenic, naslednja skupina ima naslov »Zlatorog«. V tej skupini nastopajo osebnosti iz igre »Zlatorog« in nosijo s seboj tudi zlatoroga v naravni veli-

kosti, nakar slede narodne noše iz Bohinja, skupina bohinjskih pastirjev, Kranjska gora, Rateče in Jesenice.

Naslednjo skupino tvorijo mali harmonikarji, nato sledi gorenjska kmečka ohcet, katero bodo podala društva iz Škofje Loke in iz okolice Kranja.

Tretja skupina pa bo imela naslov »Divji lovec«. V tej skupini nastopajo osebe iz Finžgarjeve narodne igre »Divji lovec«, nato pa člani in članice društev radovljiskega in tržiškega okraja; zaključni lovski skupina s puškami iz tega okraja.

Nato slede zastave prosvetnih društev ljubljanske okolice, Kamnika in Moravč.

Za temi pride godba prosvetnega društva od Device Marije v Polju, njej slede krakovski ribiči, nato pa noše iz ljubljanske okolice in Ljubljane (temna obleka s petelinčki). Sledijo narodne noše iz Kamnika in Moravč.

To skupino zaključijo okrašeni vozovi iz ljubljanske okolice in kamniškega okraja. Kakor že zgoraj omenjeno, ima vsako društvo dano možnost, da svojo skupino po svoje zamisli, le da prej obvesti Prosv. zvezo.

Naslednji del spreveda otvorijo zastave prosvetnih društev iz Notranjske in iz Dolenjske, njim sledi godba. V to skupino spada zeleni Jurij iz Bele Krajine in belokranjsko ženitovanje, nakar slede narodne noše

iz ribniške doline. V tej skupini naj bi bila podana tudi domača obrt, to je suha roba, s pevskim zborom, ki bo prepeval ribniško himno. Nato slede narodne noše trebanjskega in novomeškega okrožja z viničarskimi skupinami in dolenjsko zdravico. Tretjo skupino zaključijo zopet vozovi, nato pa oddelek kmečke konjenice.

Društveni odbori naj sklepajo pri svojih sejah, kako bodo organizirali svojo skupino v slavnostnem sprevedu. Spreved se bo filmal in bo gotovo ena največjih tovrstnih prireditev v Ljubljani, zato se ne ustrašite truda in žrtev.

Nabava dekliških krojev.

Vodstvo dekliških krožkov in tudi Prosvetna zveza prosi društvene odbore, da pomagajo dekletom, da si v teh težkih časih nabavijo dekliške kroje. Je to prvi mladinski tabor po obnovitvi naših organizacij, na katerem bo naša mladina nastopala v novih krojih. Kroj stane 250 din. Težko je, da bi si kmečko deklet samo moglo takoj nabaviti kroj, zato priporočamo društvom, da preskrbe dekletom posojilo in da dekleta potem po obrokih plačujejo kroje. Tudi Hranilnice in posojilnice naj grede kolikor mogoče na roko, tako da bo naša dekliška mladina z novimi kroji kar najbolj veličastno manifestirala za svoja načela v beli Ljubljani.

Zvezni svet

Prosvetna zveza je na svoji 28. seji 5. maja sklenila, da se bo vršil zvezni svet po binkoštih v sredo 8. junija in sicer ob 9 dopoldne v posvetovalnici KTD, Jugoslovanska tiskarna.

Na dnevnem redu so tekoče zadeve, tvarina za prihodnjo sezono in poročila predsednikov in njih namestnikov dekanijskih odborov.

Dekanijski odbori naj imajo pred tem časom sejo, na kateri naj zastopniki društev podajo svoje želje in nasvete glede bodočega prosvetnega dela.

Tečaji.

Kr. banska uprava namerava prirediti v juliju in avgustu več eno- in tridnevnih tečajev o uporabi in konserviranju sadja in zelenjadi po naj-novejših preizkušanih in najcenejših načinih. Ti tečaji se bodo v prvi vrsti priredili v tistih krajih, kjer so se vršili kmetijski gospodinjiski tečaji in kjer bo zadostno število priglašenk, najmanj 16, največ 24, ki se zavežejo s kavejjo 20 din, da se bodo tečaja zanesljivo udeležile. Tečaji se bodo vršili v soboto, nedeljo in ponedeljek, tako da bodo udeležence izgubile en, največ pa dva delovna dneva.

Tisto društvo, ki želi prirediti tak tečaj, naj zbere imena udeleženk ter pošlje prošnjo za prireditev tečaja Prosvetni zvezi v Ljubljani, najkasneje do 30. maja.

Knjižnice.

Knjižnice naj kompletirajo svoje zbirke čim večkrat na leto. Vsaj ena prireditev naj bo namenjena za nabavo novih knjig. Opozarjamo že sedaj, da bodo knjižnice imele svoj poseben oddelek na prosvetni razstavi,

na kateri bodo razstavile knjige, ki so primerne za društvene knjižnice: Cirilova tiskarna, Mohorjeva družba in Jugoslovanska knjigarna.

V tem oddelku bo tudi statistika društvenih knjižnic, njih poslovanje in spopolnitev. Knjižnice v mestih in večjih krajih, zlasti v industrijskih, naj naročijo tudi revijo »Tehnika in gospodarstvo«, ki je glasilo socialno ekonomskega instituta v Ljubljani. Naroča se: Ljubljana, Miklošičeva cesta 22/II.

Pristopajte k Slovenski straži!

Slovenska straža v Ljubljani se je na novo osnovala šele nedavno kot podružnica mariborske matice. Slovenska straža v Ljubljani bo torej vezala vse podružnice tega ozemlja, razporedene po večjih krajih kakor po podeželju.

Slovenska straža ima v svojem načrtu podrobno narodnoobrambno delo. Predvsem spada v njeno področje skrb za kočevske Slovence ter za obmejni naš živelj na notranjski in gorenjski strani. A tudi vsi ostali Slovenci doma in izven ožje naše domovine bodo deležni njene skrbi. Predvsem jo čaka temeljita organizacija narodne zavednosti med širšimi plastmi našega naroda, kolikor tega ne zmorejo druga narodnoobrambna in prosvetna društva. V njenih zamislih je po eni strani Slovenski institut, ki naj podrobno pregleduje stanje našega naroda v vseh ozirih, zlasti kar se tiče narodne zavesti in odpornosti, po drugi strani pa tudi konkretno udejstvovanje na podlagi teh ugotovitev, da se naš narod kar moč narodno zave in okrepi ter da se dvigne naše narodno blagostanje za sedanjost in za bodočnost.

Brez sredstev pa nam je še tako lepo zamišljeno delo že vnaprej onemogočeno. Ker je naša organizacija še mlada in se šele uveljavlja, je predvsem vezana na članarino in podpore. Ker je namen Slovenske straže, ki hoče obrambo slovenskega življa z narodno izobrazbo in gmotno okre-

pitvijo ter živo stražo nad našimi narodnimi interesi, svet in mora biti svet v tej vihravi dobi vsakemu resničnemu in zavednemu Slovencu, smo prepričani, da se boste brez premišljanja priključili vrstam Slovenske straže in ji nudili podporo v vsakem pogledu! Letna članarina znaša 12 din (mesečno en dinar!), kar pač zmore sleherni izmed nas. Kdor zmore več, naj da, kolikor pač more dati. Brezposelni naj se ne odtegajo zaradi določene članarine sodelovanju in sočutenju z nami in naj pač prispevajo manj po svojih močeh (vsaj dinar), nihče pa naj s ene odtegne temu vabilu v Slovensko stražo! Kdor more kaj sodelovati ali svetovati, mu bomo hvaležni. Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Slovenska straža, pisarna Prosvetne zveze, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7, kjer se dobe tudi podrobna pojasnila.

Slovenska straža.

Vič

Dne 12. junija tega leta bo na Viču proslava 35letnice Prosvetnega društva, združena s proslavo 30letnice lare in 30letnicami vseh ostalih katoliških in gospodarskih društev, ki jih upravljajo naši ljudje.

Z ozirom na cerkveno svečanost se bo osebno udeležil te proslave prevzvišeni škof ljubljanski g. dr. Rožman, nad proslavo Prosvetnega dru-

štva pa je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo minister g. dr. Krek.

S temi proslavami je združen tudi prosvetni ljudski tabor, popoldanski javni telovadni nastop in veselica.

V naslednjem sporočamo podroben program prireditve:

1. Na binkoštno nedeljo 6. junija zvečer predstava »Velikega odra sveta« na prostem pred viško farno cerkva.

2. V soboto 11. junija zvečer podoknica.

3. V nedeljo 12. junija zjutraj budnica.

4. Dopoldne ob pol 9. uri sprejem ljubljanskih gostov pred »Milarno« na Glincah (Tržaška cesta).

5. Nato odhod pred cerkev, kjer bomo vsi skupaj sprejeli g. škofa.

6. Ob pol 10 sv. maša, ki jo bo daroval prevzvišeni g. škof.

7. Takoj po sveti maši bo prosvetni ljudski tabor na društvenem dvorišču. Govoril bo minister g. dr. Krek. Vori bo minister g. dr. Krek.

8. Ob 2. litanije.

9. Ob 3. telovadni nastop.

10. Po nastopu veselica.

Ljudski tabor in telovadni nastop sta zamišljena v velikem obsegu ob sodelovanju vseh ljubljanskih in okoliških društev.

Prosvetna zveza že sedaj vabi društva, da se tabora gotovo udeleže.

Prosvetni večeri v Radečah pri Zidanem Mostu

V dneh od 26. I. do 17. III. 1938.

1. večer:

1. Pozdrav in otvoritev.

2. »Slovenec sem« (moški zbor).

3. Dokazi slovenske samobitnosti

1. S. Gregorčič: Življenje ni praznik (deklamacija).

2. večer:

2. Gimnastične vaje fantov.

3. Gospodarski pomen Slovenije za Jugoslavijo (govor).

4. V. Vodnik: Dramilo mojim rojakom (deklamacija).

3. večer:

1. S. Gregorčič: Soči (deklamacija).

2. A. Debeljak: Slovenska zemlja (deklamacija).

3. Naš narodno obrambni problem (govor).

4. S. Gregorčič: Na potujčeni zemlji (deklamacija).

5. J. Jalen: Mejnik, ki boli (prizor).

4. večer:

1. Aškerc: Mi vstajamo (deklamacija).

2. Prešeren: Ne bodmo šalobarde (deklamacija).

3. Naši veliki možje (govor).

4. Pesem (zbor).

5. večer:

1. Knjiga (prizor).

2. Slovenka sem (simbolična vaja).

3. Naš slovenski katoliški tisk (govor).

6. večer:

1. O. Župančič: Duma (deklamacija).

2. Na vasi (prizor).

3. Naš kmet (govor).

7. večer:

1. Krek: Himna delu (deklamacija).

2. O. Župančič: Žebljarska (deklamacija).

3. Naš delavec (govor).

8. večer:

1. Oj Triglav, moj dom (zbor).

2. Zakaj ljubim svojo domovino? (govor).

3. Lepa naša domovina (simbolična vaja).

Omenjeni večeri so se vršili v zimski sezoni 1937/38 v splošno zadovoljstvo in z velikim uspehom.

Vsebina: Joža Vovk: Prisega. — Dr. I. Č.: O testamentih. — Jubilej Prosvetne zveze. — Zvezni svet. — Pristopajte k Slovenski straži. — Vič. — Prosvetni večeri v Radečah pri Zidanem mostu.

Uprava: Pisarna Prosvetne zveze, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. — Odgovorni urednik izdajatelj Vinko Zor, Sv. Petra c. 80. — Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Maks Blejec